

คำแนะนำการใช้โปรแกรม DHI

การประมวลผลรายงาน

ในเมนูรายงานเป็นส่วนที่มีความสำคัญ ที่จะช่วยในประมวลภาพรวมและการประเมินประสิทธิภาพการผลิตของฟาร์ม เพื่อช่วยในการจัดการฟาร์มรวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานด้านต่างๆ

เลือกเมนู **รายงาน** จะปรากฏเมนูย่อย ดังนี้

1. ประชากรโคและประสิทธิภาพการผลิต
2. ผลผลิตน้ำนมรายตัว
3. ผลผลิตน้ำนม ฟุงโครีคนมปัจจุบัน
4. สมรรถนะระบบสืบพันธุ์
5. รายละเอียดฟุงโคต่างๆ
 1. ตรวจสอบความถูกต้อง
 2. ฟุงโคเพศผู้
 3. ฟุงลูกโค 0 – 3 เดือน
 4. ฟุงโครุ่น 3 – 12 เดือน
 5. ฟุงโคสาว
 6. ฟุงโครีคนม
 7. ฟุงโคแห้งนม
6. การจำหน่ายโคออกจากฟุง
7. เพื่อการจัดการ
 1. โคนิวอายุมากกว่า 24 เดือน ยังไม่ตั้งท้อง
 2. โคนิวคลอด 80 วัน ยังไม่ผสมพันธุ์
 3. โคนิวครบกำหนดวันกลับสัตว์
 4. โคนิวครบกำหนดการตรวจท้อง
 5. โคนิวท้องว่างนานกว่า 150 วัน
 6. โคนิวแห้งนม ยังไม่ตั้งท้อง
 7. โคนิวจะครบกำหนดแห้งนม (โคนิวที่ท้องแก่ 2 เดือนก่อนคลอด)
 8. โคนิวรีคนมมานาน (ท้องอ่อน/ไม่ท้อง) จน.วันรีคนม \geq 450
8. โคนิวครบกำหนดคลอด
9. รายชื่อเบอร์ถังนมแยกตามถัง
 - A. สรุปข้อมูลเปรียบเทียบแต่ละปี เป็นการรายงานการประมวลผลสรุปข้อมูลเปรียบเทียบแต่ละปี ทำให้สามารถทราบถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานหรือการจัดการฟาร์ม ซึ่งสามารถเลือกเปรียบเทียบได้สูงสุด 3 ปี (การตัดข้อมูลตัดตามปีงบประมาณ) เช่น
 - ปีงบประมาณ [52] 01 ต.ค 51 – 30 ก.ย 52
 - ปีงบประมาณ [53] 01 ต.ค 52 – 30 ก.ย 53
 - ปีงบประมาณ [54] 01 ต.ค 53 – 30 ก.ย 54
 - B. รายงานผลผลิตและคุณภาพน้ำนมรายงวด

การแปรผลรายงาน

การแปรผลจากรายงานที่ได้จากประมวลผลของโคในแต่ละรายงานสามารถนำไปประกอบในการจัดการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของโคนมในฟาร์มนั้นๆ ได้ ดังนั้นเกษตรกรหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมจึงควรต้องทราบความหมายของแต่ละรายงาน ค่าเฉลี่ยของลักษณะต่างๆ โดยเฉพาะในเขตร้อนซึ่งมักจะด้อยกว่าในเขตหนาว ดังมีหัวข้อที่สำคัญดังนี้

1. อายุเมื่อให้ลูกของโคสาว อายุเฉลี่ยที่เหมาะสมในปัจจุบันประมาณ 27 เดือน ซึ่งหมายถึงโคสาวควรผสมติดเฉลี่ยเมื่ออายุเฉลี่ยไม่เกิน 18 เดือน ในขณะที่ในเขตหนาวกำหนดโคสาวคลอดลูกที่อายุ 24 เดือน

- ถ้าโคสาวคลอดลูกตัวแรกอายุ < 24 เดือน มีรายงานมักมีปัญหาคลอดยาก ต้องช่วยดึง แม่โคโทรมเร็ว

- ถ้าโคสาวคลอดลูกตัวแรกอายุ > 24 เดือน โดยเฉพาะถ้าอายุมากกว่า 27 เดือน จะทำให้เสียโอกาสในการได้ผลผลิตจากโคสาวตัวนั้น กินฟรีน่าน น้านมอาจน้อยกว่าความสามารถทางพันธุกรรมเพราะเลี้ยงโคทดแทนแคระแกรนโดยเฉพาะในช่วงอายุ 3 - 10 เดือนซึ่งระบบเต้านมพัฒนาเร็วมาก

2. วันรีดนมเฉลี่ยของฝูงแม่โครีดนม เป็นค่าเฉลี่ยวันรีดนมของฝูงโครีดนมในแต่ละเดือน ซึ่งจะเปลี่ยนไปตามจำนวนแม่โคที่คลอดใหม่และแม่โคที่แห้งนมในแต่ละเดือน มีความหมายดังนี้

- วันรีดนมเฉลี่ยของฝูงแม่โครีดนม < 100 วัน แสดงว่าน้านมในฟาร์มจะเพิ่มขึ้นในเดือนต่อไป เช่น เคยได้น้านมเฉลี่ยวันละ 400 กก. ซึ่งในเดือนต่อไปถ้าไม่มีปัญหาด้านการจัดการ โดยเฉพาะด้านอาหารน้านมจะเพิ่มเป็น 430 450 ส่วนมากจะเกิดในฤดูหนาว

- วันรีดนมเฉลี่ยของฝูงแม่โครีดนมประมาณ 150 วัน แสดงว่าน้านมจะนิ่งคงที่ อาจเพิ่มหรือลดเล็กน้อยตามสภาพดินฟ้าอากาศและอาหารที่ไม่นิ่ง ส่วนมากจะเกิดในปลายฤดูหนาว-ฤดูร้อน

- วันรีดนมเฉลี่ยของฝูงแม่โครีดนม > 150 วัน แสดงว่าน้านมที่ผลิตได้จะลดลงเรื่อยๆ ทรายใดที่ไม่มีแม่โคคลอดเพิ่ม ส่วนมากจะเกิดในฤดูฝน

3. เปอร์เซ็นต์แม่โครีดนมต่อแม่โคทั้งหมด เปอร์เซ็นต์แม่โครีดนมปกติต่ำสุดมักจะเกิดในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน เพราะโครีดนมส่วนใหญ่รีดนมอยู่ปลายระยะการรีดนม (แม่โคส่วนใหญ่คลอดตั้งแต่ปลายฤดูฝนถึงต้นฤดูหนาวของปีก่อน) ดังนั้นสัดส่วนแม่โครีดนมต่อแม่โคแห้งนม สำหรับในเขตร้อนฝูงโคที่มีประสิทธิภาพควรสัดส่วน ดังนี้

- สัดส่วนแม่โครีดนมต้องมากกว่า 75 % สำหรับในฤดูหนาวเพราะแม่โคส่วนมากจะคลอดปลายฤดูฝนถึงฤดูหนาว เช่น ฟาร์มหนึ่งมีแม่โคจำนวน 50 ตัว ต้องมีแม่โครีดนมไม่ต่ำกว่า 37 ตัว และมีแม่โคแห้งไม่เกิน 13 ตัว

- สัดส่วนแม่โครีดนมจะต่ำสุดแต่ไม่ควรน้อยกว่า 60 % สำหรับในฤดูฝน เพราะแม่โคส่วนมากรีดนมมานานและเตรียมแห้งนมเนื่องจากท้องแก่ เช่น ฟาร์มหนึ่งมีแม่โค 50 ตัวควรมีแม่โครีดนมไม่น้อยกว่า 30 ตัว

4. ผลผลิตน้านม ฝูงโครีดนมควรมีผลผลิตน้านมเฉลี่ยในฤดูหนาวไม่น้อยกว่า 14 กก. ส่วนในฤดูฝนควรมีผลผลิตน้านมเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 12 กก. จึงจะทำให้มีรายได้พอเพียงต่อการใช้จ่ายในฟาร์ม

5. ช่วงห่างการให้ลูก ในเขตร้อนแม่โคนมควรมีค่าเฉลี่ยไม่เกิน 450 วัน หรือ คิดเป็นระยะคลอดถึงผสมติด (Open day) ไม่เกิน 170 วัน ถ้าหากมีช่วงห่างการให้ลูกนานกว่านี้แสดงว่าฟาร์มนั้นๆ มีปัญหาการผสมติด ควรมีการหาสาเหตุของการผสมติดและแก้ไข